

મહારસ્તાન બંબદ

ઉર્દુ

ગુલીસ્તાને કબાલી

શબ્દ

બશ્વર કયા કશા સીતમ કરતેહે' થોડી જીન્દગાનીપર
બનતેહે' હવાકા પુલ અહલે હીરશ પાનીપર

હીરસા અબ્બલ

(ધસ કીતાબમે')

ઉર્દુ અબાન ઐર ગુજરાતી હરશેમે
બનાબ ખવાબ સાહેબ મોહીનુદીન ચીરતી મરીખ
નવા મકી શાંનમે' કવદેહ ગઝલે' શબ્દેરે કબાલીયાં
ઐર ચુસ્ત વીગેરા લીખીહય.
કિમદેહ તરહેમે' દરગઝીયા હય.

અપાનેવાસે

શેખ ગુલામહુસેન શાહમોહમદ

ખંભાતી બુકસેલર.

ભીંડી બબર—મુંબઈ.

આ પુસ્તકનો સર્વ હક અપાવનાર પોતાને સ્વાધિન રાખ્યો.
દે. માટે કોઈએ છાપવી કે અપાવવી નહિ.

Ahmedabad-The Natvar Printing Press.
Printed by Bhogilal Narandas Bodivala.

સંવત ૧૯૭૩

સને ૧૯૧૭

કિંમત બે આના.

૭૧૪૮

ગાંધીજીનાં ચિંતન
ગાંધીજીનાં ચિંતન
ગાંધીજીનાં ચિંતન

ગાંધીજી

મએ દોનોં નઝરસે ગુઝરે તેરી જ્ઞાનકા કોષ બસર નમીલાં
તેરી હર જમેદેખી નીરાલી ફળન તેરામેદ હીસીકો મગરનમીલા
તેરા ચચ્યા જહાંકી જમાનો પેહે તેરા શૌર જમાનેકો કાનોમેહે
મગર આંખોસે દેખાં તો પરદેહ નવીન કહીતું ન મીલા
તેરા દર ન મીલા
કોષ જલ્દેહ તૌરપે ગસમેં ગીરા કોષ સદરે હયે ચલનેસે
આરી હુવા

મઘ અકલ રસાતો ખખર નરમી હંડાતાએરે શીકરતો પડન મીલા
મેરે મીલનેસે હોતાં હે ચેન! બેચેન તેરે મીલને ન મીલને ન મીલ
નેકા શીકવેહ નહિ

બે ગીલા હયતો હકસેં ચેહી હય ગીલા મુઝે તેરા મી
લના હાય જગર ન મીલા

કોષ મીલનેકા તેરે નીજાંનબી હય કહીં રહેનેકા તેરેમકાનબીહય
તુજે દેખા ધધર તો ધધર ન મીલા તુઝે હુંડા ઉધર તો
ઉધર ન મીલા

મેં ખુદાનનેકી સપે હુવા હુ શીદમેરે હોશો હવાસ નહિ હેંબબ
પરે હટખો પરી મેરે પાસન આઅબ હુરતું મુઝસે નઝરનમીલા
કહીં દસ્તે સવાલે દરાજ નહિ કીસી આરપે યું મુશે નાંજનહિ
કોષ તુજસા ગરીબ નવાજ નહિ તેરે દરેક સીવા કોષદર નમીલા
મેં હમેશાં અસીરે અલમહી રહા મેરે રોનેકા કોષ સમર નમીલા
ધસી શીકર મેં ગુઝરેપે દીન અકબર ધસી ગમમેં ગીને તારે
સખ બહેશર

કીયા જસને ઇસારેસેં દુકડે કમર કબા હમકો વેા રશકે
કમર નમીલા

શબ્દ

હોગી મય દીલ સારી મુસ્કીલ હલ મદીને કી તરફ
કરતું સામાન સફર અબ ચલ મદીને કી તરફ,

ગાંધીજી

કલ્લ મત કરના મુઝે તેગો તખરસેં દેખના
મસ કીશાયત હય તેરા તીરછી નઝરસેં દેખના

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૧૨૮ વર્ષીક

પુસ્તકનું નામ બરિદેશના લંબ

વિષય ૨૪૬૮ : ૪ ૪૬૮

દેખીએ કમળપત્ત કાશફ અબ તલક આયા નહી
 દોસ્ત કોઈભી આતાહે ઉધરસે દેખના
 દેરસે મસ્તાક ખેડેપે તેરે દીંદારકે
 આજ હમકોં ભી જરા સીધી નગરસે દેખના
 સુનકે વો નાંલે હમારે ગેયરસે કહેને લગે
 ગે સદા રૈનેક આતીહે કીધરસે દેખના
 મર ગયા આશક તુમારા હો ગયા કીસ્સે તમામ
 કોઇ હમમેં જામગા શાશે ધધરસે દેખના
 સર ઝુકાને દેયતો આશકકો ભી જલદી હે કયા
 તેમ કયું ખીંચી હે તુને અબ કમરસે દેખના

શાએર

અહોત જહાંમેં હય તેરે માનને વાલે
 મગર નહિ હંય હકીકતકે જાનને વાલે

ગઝલ

તેરી જાત પાક હય અય ખુદા તેરી શાંને જલ્લેજલાલ હું
 તેરા નામ માલીકે કીબરીયા તેરી શાંન જલ્લેજલાલ
 જુસે ચાહે મુરદે બનાએ તું જુસે ચાહે જુન્દે ઉઠાએ તું
 તેરે હાથમે હે ફનાં વો બકા તેરી શાંન જલ્લેજલાલ હું
 કોઇ શાહ કોઇ અમીર હે કોઇ બા નવાએ ફકીર હયે;
 જુસે ચાહે જોસા બનાસે દીયા તેદી શાંન જલ્લેજલાલ હું
 'યે ઝમી બની વોહ ફલહ બનાયે બસર બને વોહ મલક બનાં
 ચેહી લગઝ કીનકા ઝથુર થા તેરી શાંન જલ્લેજલાલ હું.
 શાએર—ઝાલીમ તેરી આંખોમેં પુરે સમર બરે હંય
 શોખીભી કરરમેંભી હયા ઐાર આઠમી

ગઝલ

સુનાં હય કલ વરે દરપર હુજુરમેં આશકાં હોઇ
 મોહમ્મદ મુસ્તફા સલ્લેઅલાકા ઝીકર વાં હોગા
 ચલી આતીહેં જીનતસેં નદાએં આજ હુરોંકી
 મુનોવ્વર લાલ વ મોહરસેં વરાયેં વહાં મકાન હોગા
 પરંદોં કો કહો લે ખેડેહેં ચમનમેં આજ વોહ ખુલ્ખુલ
 નીશાં કોઇ બતા દેના જહાં વો ખે નીશાં હોગા

એએક રાજાની પાકર ચલે ઇસ સઆમતકો આશક
 ગુમા જસકો હો ચલ દેખો જહાં વોહ મેપેરમાં હોગા
 ફુસાકર ઇસ્કમેં દીલકો બહોત શખ્તી ઉઠાઈ હે
 હજાર કે દીન ગવાહી કો ઝમીં વો આશમાં હોગા.
 શએર—વો કોન હયજો દીલસેં તેરા મુગતાલાં નહિ
 કીસકી ઝમાંપે યાર તેરા તજરરેહ નહિ

ગઝલ જલાલી.

ફનાકાન્નમ એ સાખી મંચ પીલીલું તું બર બર દે
 બકાકી મંધસેં આંખે મીરલે નરગીસ મસ્ત કર કર દે
 નીરાલા હય તું અય મન્નાનીરાલી હંચ તેરી શાંતે
 કીસીકો ખાકકી ઢેરી કીસીકો સંગે મરમર દે
 યુરાખે શાહને મેહરાજમેં ચેકી દોઆ હક્સેં
 કતા કરવો દમ અવાજ ચલનેમેં "જેફરફરદે
 ધલાદી રોઝએ ખેયફલ વરાપે જળ મય જા પોહયુ"
 બદુરે મદદીસે ગરદુ ન ગરદીશ મુજકો સરસરદે
 કહા જીઅરીલસેં હકને દમે મીલાદે પેગમખર
 મેરે મેહયુમકી આમદકા તું પેગામ ધર ધર દે
 શદાયેહ આરહીહે દમ બદમ હુકે બયાં બાંસેં
 અજલ કબરોમેં લાશે મરને વાલોંકી તું ધરધર દે
 જલાલી હય અજલ ઇસ કાદરે કયુમકી કુદરત
 કીસીકો તાજ સુલતાની કીસીકો બીક દરદર દે
 શએર—બહોત ચાહાકે યાર આવે યા ઇસ દીલકો સખર આવે
 ન યાર આયા ન સખર આયા દીયા જીમેં નાદાં આયાં

ગઝલ

ફનાં કયસી બકા કયશી અજબ ઉમ્મકે આશનાં ઠેર
 કબી ઇસ ધરમેં આ ઠેરે કબી હસ ધરમેં જાઠેરે
 મહમ્મદ મુસ્તશાકો હજરતે યુસુફસેં કયા નીસબત
 વો મતલબે જુલેખાયે વો મેહયુખે ખુદા ઠેર
 રનાકી હલ્લાહ જબમ હોગએતો બસ હમ હી હમથે
 કબી બંદે બને આપને કબી અપને શીદા ઠેર
 હકીકત ખોલદી આપને વહેદતમેં દોનોંકી

ન તુમ હમસેં જુદા ઠેરે ન હમ તુમસેં જુદા ઠેરે
 વહાં એક બે ન્યાઝી આર યહાં લાખેં તમ્નનાઇ
 વો લાપરવા સદાસર હમ સરાપા મુદદઆ ઠેરે
 શીશત આગરતે હોને લગી જમ્ય એહલે મેહેશરકી
 જમા કર એક દુકડા લશરતોકા દમ જુદા ઠેરે
 અમીર આયા જમ્ય વખતપરે તો સમને રોહલી ધરકી
 હઝારેં મેં રન્જ ગમ દો આસના ઠેરે

શાયર—ક્યા કમાને અખરને તીરે નઝારા મારા

જસકે લગતેહી જગર હો ગયા પારા પારા
 ગઝલ

સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલી વાલે.
 તેરી સુરત બો બાલી નૈયન પ્રેમરસ મતવાલી
 જુલફે કાલી કાલી પીચારી દીખલા ચાંદમે મુખડેવાલે
 સય્યદ મીરાં વલીદાતાર સોલ ચાંદીકી જલી વાલે
 તેરા ગુમદત માહે હુલેવર તેરા કુવાહે ચક્મ એ કાશર
 રશકે તુખા તેરામીશવાક જસકે ટ્રાજ જહાંમે નીરાલે.
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલી વાલે
 છોળી મસજીર મનકા માત્રા રેહમત લાજ્યો ભોજન હારા
 અખતો જપુ હું નામ તેહારા મરરા ઇસીમે હમકો નીમાલે
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલી વાલે
 જમે પીત કા હે એકરાર દીલકા પુરા કરો ઇસરાર
 છોડા તેરે લીયે ધરખાર અખ કાહે ખેડે ચીરખન ડાલે.

સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલી વાલે.
 કલીયર આજેજ આયા દરપર રો રો કહે વો સાહમ સરવઢ
 મેરી ખુદીકો મુજસે મીઠાદે મીરાં દાતા ભોલે ભાલે
 તેરે દરપે જો કોઇ આયા—ખેડા તુંને પાર લમાયા
 હસકી મુરાદ તું ખર લાયા—પેરે મીરાં ભોલે ભાલે
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલી વાલે

શાયર—કખતક તેરી જુદાઇકે સદમે હઠાએ દીલ
 દરરોઝકે સીતણુકી કહાં તાખ લાએ દીલ

ગઝલ અકબર.—

હીંદવાલે ઉન્હે મકકી મદની કહેં વંહંય

ખુલદવાલે જાહે સરસા ચમની કહે તે હંય—
 દેખકક અપને સહીકામે' તેરા હુસનજમીલ
 અંખીયા રોઅખસે' અલ્હાહુગની કહેતેહંય—
 એક ઇશારેસે' હુવા ચાંદાકા હીલદો ટુકરે—
 આજક ઇસ આનકો ખરછીકી આની કહેતેહંય—
 મંન્જલે ગમમે' થકા બેઠાં હું મહેબુબસે' દુર
 ઇસ મુસીબતકો ગરી ખુલવતની કહેતેહંય—
 એક તુમ હોકે હે અલ્હા તુમહારા હેસ્તાક—
 એક મુસાહેકે રખે અરની કહેતે હય—
 મરહબા અકમર મદદાહ લીખી ખુબ ગઝલ
 ઇસી અનદાજકો શીરીન સુખની કહેતેહંય—

શાએર

નખુદાહી મીલા ન વસાલે શનમ ન ઇધરકે રહે ન ઉધર કે હુવે
 નેરે દરપે આકે ખડે હેં શનમ નસફરકે રહે ન વતન કે હુવે

પઝલ

હો એક નજર ઇધરમી ઓ આંન બાંન વાલે
 એક તીર ફેંકતા જા આકી કમાંન વાલે
 હમ બેજ તે તુઝે ખત ઓ આસમાંન વાલે
 પાવ અગર કયુતર ઉંચી ઉરાન વાલે
 તેરી તલબ મેં જાની દર દર કી આક છાની
 હુંડા હે લામકાં તક ઓ તરફે શાંન વાલે
 હુન્નાકી પુખ્તગીકી બસ દેખ લીયે ફાની
 ફર્યે મજારમે' હે પકકે મકાન વાલે
 એક મેરીહી દોઆ પર કયા પર ગએ પે પત્થર
 તું સમ કી સુન રહા હે ઓ બે નીશાન વાલે
 શાએર—અય હસીનો રંગ મીસસી કાનહી હોંટાંપે હય
 ચેહ હુવાં ઉડકર જમાં બેજક કીની દો આહકા

ગઝલ—કલયર

સલ્લે અવા હખીખુલ્લાહ રફ રફ પર જાને ફુવાલે
 હીલાયા શબે મેહરાજ દેનાયા તુજે સખરાજ,
 તેરે સરપેથા સફાઅત તાજ ઉસમત કે બચાને વાલે
 સલ્લે અલા હખીખુલ્લાહ રફ રફ પર જાને વાલે

સમ કુરો મરક હો નીસાર   કહેતે યે ખુશીસે પુઠાર
આએ આએ ગુએ ગુલઝાર કોશરકે લુટાતે વાલે
સલ્તેઅલા હખીખુલલલાહ રફ રફ પર જાને વાલે.
નખીયોમેં થાયે પુકાર   દેખો આએ સટે શાહાર,
કુરાક પે હોકે સંજાર   આએ આલમ કે રીઝાને વાલે.

સલ્તેઅલા હખીખુલલલાહ રફ રફ જાને વાલે.
કમયર આન પડા જધાર તુમવા જમકે હો સરહાર
ખેડા કીજીયે હજરત પાર નમયા પાર લખાને વાલે.

સલ્તેઅલા હખીખુલલલાહ રફ રફ પર જાને વાલે,
શાએર—રંજો અલમ લીખાહમ હમારે નશીબમેં
તગદીરમેં ગીલાહય કીસીકેં ગીલા નહિ

ગઝલ કાલીન

શીકસતે દીલ તરે કુચેમેં આનખેઠેહંય
ફનાકી કીરતીમેં લાખો હજર ખેઠેહંય
ખુદાકે વાસ્તે સુરમ દીખા દેખો જાશીમ
લાખો પેદમહે તરે ઇન્તેજાર ખેઠેહં
કલીનઆનકે પુંછા કે યાર કયસેહો
હજર દરદ કાલેજે દખાયે ખેઠે હંય
ખુદાકે વાસ્તે પરદેશે તું નીકલ ખાહિર
ખહોત દીનાંસેં તરે ઇન્તેજાર ખેઠેહંય
રીરાકે યારમેં કફની રંગાઇહે કાલીન
તરે મજરપે ધુની રખાયે ખેઠેહંય

શાએર

યાનખી જો કે જયારત તેરી કરતેયેમુદામ
કયસે નેક અખતયે વા અગલે ઝમાને વાલે

ગઝલ

યે કયસે બાલ ખીખરે હયે યે શુરત કયું ખની મમકા
તુમહારે હુશ્મનોકો કયા પડી હે મેરે માતમકી
મજે ઇસમેંહી આતાહે નમક છીણુકો નામક છીણુકો
કસમ લેસો નહી આદત મેરે જખમેંકો મલવમકી
સીકાયત કીસશેં કય કીજીયે હાય કયા ઉલટા જમાનાંહય
ખાદાયા પ્યાર જખ હમને મોહખતે આપને કમકી

ન મીલયેલા ન મીલયેલા કોઇ હમ મર ન જાઈગે
 ખુદાના શુકર હય પહેલે મોહોબ્બત આપને કમકી
 ખુદા જાને તુંદે'લી રહેમ આતાહે મદીખાંપર
 પસે પરદેલી વા મોહો દલત નહિ મીલતી કોઇ કમકી
 દહાં જાનાં હય થમ થમકર ચલો એ સીલી કયા જલદી
 ખુદા રખે તુમહી તુમ હો નજર પડતીહે આલમકી
 શબ્દ—સુરજ ખુદાકે વાસ્તે હોજ તલે તલે

વાયદા કીયા હય જાન ને આંનેકો દીન દલે

ગઝલ

સીતમશે' ખાઝ આ જાલીમ કયામત હોને વાલીહે
 બ ઘેસે દાવરે મહાશર અદાલત હોને વાલીહે
 નજદ ખાઝો સમલ બેઠો કયાણત હોને વાલીહય
 કીસીકે હુશને ચોજ અશઝોંકી શોહરત હોને વાલીહે
 હમારે ઇશકકી દુન્યામે' સોહરત હોને વાલીહય
 કીસી મઅસુખ કમસનસે' સસરત હેતે વાલી હય
 ખરાંગે નાંઝકા મુસ્તક દીલ બી હય જીગર બી હય
 ખીતમ ચેહય કેદોંનો મેં રીઝાબત હોને વાલીહય
 નકકરા કર ચલો હર હર કદમ પર એયસી શોખીસે'
 તુમહારી આલસે' ખરપા કયામત હોને વાલી હય
 કીસીકે હુશનપે ઉતકી બી તખીયત અતી જાની હેય
 હશોનાં કો અખર કરદો અદાલમ હોને વાલીહય

શબ્દ.

અજબ કુચ કાલતે દીલ હય જહાં દેખી નહ સુરત,
 દીલે નાદાં મયલતા હય કે હમતો અસ ચેહી લમગે

ગઝલ ઝમુમતાઝ.

કોઇ એસી સખી ચાતુર ન મીલી મુઝે પીકે દવારે ખીડાદેતી
 મેંને રાહે મદીનાબી દેખી નહી મોરી અખ્યાં પકરકે ખતાદેતી
 મોરે મનમે હય અખતો જોગનયા ખનુ ચૌર મલકે અખુત
 મદીનેચલુ

સખી હીદ કી નગરીને' કાહેરહું તોરી પીત ન ચૈન ઝરા દેતી
 પીયા સાથ સમનદર પાર "સુ'મોરે પગમે' નચલનેકા જોરરહા
 નહી આખ મદીનેકી કોઇ હવા મુઝે મલકે અરખ મેં ઉડાદેતી

મય તો સુરનીસજ્યા મે તડપત હું પીયા મુલ કે અરખમે
ખીરાજત હંચ

કની સપને મેં દેતે જો દરસ દીખા થહી ચરનો મેં સીધ
નીવા દેતી

મંચ રોવત રોવતખડીભમ પીયા હુંડત હું મીલતાહી નહી
મોરી મોત બી આતી નહી હય સખી મોરે હીજર કેમમસ
છુડા દેતી

તોરી પીતકા દુખડા તો મંચ હી નહી નહી પડા રોતા હય
હીજર મેં વોખી યુતી

મુજે દરપેસેલા તે જો શાહે અરખ મુમતાઝકા દુખરાસુનાંદેતી
શએર.—અનદાઝ આપના આપને મેં દેખતે હય વોહ

ઝોર ચેહ બી દેખર હંચ કોમ દેખતા ન હો;

ગઝલ કલયર

તુમતો ખુશ અને દાતાર નકસેં કુદર મીટાને વાલે
તુમરી શ્રાંત કે ગુલુ હર બાર હુરેં ગાવત હેઅ લલકાર
તુમરે નાના હે વો મુખવાર આમે કાશર બાંટને વાલે

તુમતો ખુશ અને દાતાર નકસેં કુદર મીટાને વાલે
તુમારે રોઝેયે લેલનહાર કહેનહેઅ હીનદુ મુમલમાંન પુકાર
દાંતા ડીજીયો બેડા પાર નયંયાં પાર લમાને વાલે

તુમતો ખુશ અને દાતાર નકસેં કુદર મીટાને વાલે.
કલયર છોઠ્ઠે અબ સનસાર ઝરા તું દેખ દરે દાતાર
વાકે સાઇલ હો જા ચાર વો હેઅ મુસ્કીલ ટાલન વાલે
શએર.—ખુદા કો માનો ઝરા નીન્દ અને દો ગોહર,

અબી તો રાત પડી હય બહોત સતાને કે લીયે;

ગઝલ

અમાને છાંન મારા હય ચેડુયા દેખી બાલી હય
ન કોમ હય ખુશી ખુરરમ ન કોમ મમસે ખાલી હય
ખુદને શીકલ તેરી હેરકે સાંચમેં ઢાલી હય
અમાના તુજપે મરતા હય અમાનાં તુંજપે સમદા હય
કીસીકે દીલકો છીનાં હયે કીસી કે હીન વછકા

અબી થમ જા ઝરા દમલે કયામત આને વાલી મય

શએર—ખુદાકે વાસતે જાવો ન છોડકર મુઝકો
મમે જુદાઈ કે સહને કી મુઝ કોતાબ નહીં.

ગઝલ અમીર,

કેહ રહી હય હશરમેં વો આંખ શરમાગ હુઝ
હાય કયસી ઇસ બરી મેહ ફીરમે રસ્વાઈ હુઝ
ઠોકરેં ખીલ વાયગી યે ચાલ ઉઠલાઈ હુઝ
કયા જવાની ફીરતીહય જોખન પે ઇતરાઈ હુઝ
આંખનેમેં હર અદકો દેખ કર કહેતે હંય વોહ
અજ દેખા ચાહીએ કીસ કીસકી કળ આઈ હુઝ
ખુલ ગયા જો ખનતો અસ્મતહેં હયાને યુ કલા
એક અંગરાઈસેં હમ દોનોંકી રસ્વાઈ હુઝ
મંય તો રાઝે દીલ ઝુપાઈ પણ છુપાં રહેલે બી દે,
જનકી તો રાઝે દીલ ઝુપાઈ પણ છુપાં રહને બી દે,
જનકી દુશ્મન ચેહ પાલીગ આંખ લાલચાઈ હુઝ
વસલ મેં ખાલી હુઝ અગયાર સે મેહરીલ તો કયા,
શરમ બી જાયે તો મંય જાનુ કે તનહાઈ હુઝ
ગમઝા વનાઝે અદાસબ મેં હયકા લય લગાવ
હાયરે ખયખન કે સોખી બી હય શરમાઈ હુઝ.

અએર—ઉસ પરીકી શીકલ જબસે બા ગઈ દીલકો મેરે
નીંદ આતી હી નહીં અજ દી હયે ખેદાર મેં:

ગઝલ મુસત્રફ

યા રસુલે ખુદા હાશમી મરહુમા તેરી શાંન જલ્લેજલાલ હુ
સરે અરશ લીખા હય જા જાન વરી શાંન જલ્લેજલાલ હુ
કલા જાલ્લલને આંનકર હે ગુલાયા આપકો ખુદાતે અરશપર
કુવા શોખ રખકો તેરે દીંદારકા તેરી શાંન જલ્લેજલાલ હુ
પએ સેયર જખતું બનાં ઠનાં તો પુરાક મરકમે પુશ અદા
યહી કહેતા આપકો લેઉડા તેરી શાંન જલ્લે જલાલહુ
તું જો ધરસેં સુએ સમાં ગયા દોજનહાંમેં નુરતેરા જામયા
અબી ફુરો મલાયક યે ખોલ ઉઠે તેરી શાંન જલ્લે જલાલહુ
વેઃ નજરકી તરહા બિડા ગયા સરે અરશ સાહે હુદા ગયા
દરે દારસેંથી ચેહી સદાં તેહી શાન જલ્લે જલાલહુ

સઠે મુરસલાંમેં' ચે થા નીદાં ચલા હયસેં મીલનેવોદીલશ્યા
 કહા મખને સરકો ઝુકા ઝુકા તેરી શાંન જલ્લે જલાલહુ
 જો મીલા હખીખ હખીખમેં હુમ દીદ યાર કરીખમેં
 તો ચે ધરક ખોલાકે મરહુખા તેરી શાંન જલ્લે જલાલહુ
 શુવા વખત રાઝો નીયાઝકા તો ચે હકસે ખોલે શહે હુદા
 મેરી બખ્શ કુલ ઉમ્મતકી ખતા તેરી શાંન જલ્લે જલાલહુ
 ચેજવાખ આયા કે સખ્યદી તેરી ઉમ્મતકા આજ હમને અશદી
 મુજમેં ઐાર તુંજમેં ફરકહી કયા રહા તેરી શાંનજલ્લેજલાલહુ
 ચે ફકીરહુશન બેનવા ચેહી તુંજમેં રખતા હય ધલતેજ
 કેની માહ મેરર તું કર શહા તેરી શાંન જલ્લેજલાલ હુ

અંમેર—ખુટ જોયેં ગમ કે હાથાં સે જો નીકલે હમ કર્વી
 હાય એયસી જીન્દગી પર હમ હમ કહીં ઐાર તુમ કહી

ગઝલ—હમીર

જો ઉઠકે પહલુસે અનજુમનમેં વોહ દુર બચઠે હાયમુઝસેજાકર
 તડપને દરદે જાગરકી દીલકો પટક દીયા હય ઉઠા ઉઠા કર
 કદમકો નાહુક ઝપાનકોલુકનતહયરેશા હાયોંકાસરકોજીખીશ
 કીધર ગમ હાય નવ જવાની ધન આફવાંમેં મુઝે ફંસાકર
 જો આંખ ખોલી તો કુચ ન દેખા સહદકો શુંનસાંન સખ સરાધી
 હુવા ન હમરાહી વહાંસે ધતનાકે સાથ લેતે મુઝે જગા કર
 બપા હય તુફાને બે તમીઝી રવાં રવીતેં હય ચે ગરમ મોજો
 હવાઈ નાહક બરા હુવા હય હુબાબ દરયામેં ધર બનાકર
 અખીહ મદદે નઝર હય કીસકી કે કોઇ પુરી નહીં ઉતારી
 મીટા દીયે સાનએ અઝલને હઝારાં નકશે બના બના કર
 હો બઝમે જાનામેં હશર બરપા તડપતે દીલકા ચે હથા તકાઝા
 મગર બડી મુશકીલોંસે રોકા અદબસે જાતુ દબા દબા કર
 અમીર મરે રગોહેં ચેહ તેગ તાતીલ હી આરઝુવી
 મીલે જો આકાર વોહ બાદ મુદત તો ખુબ રોયે ગલે લગાકર

અંમેર.

આદમકો ખુદ મત કહો આદમ ખુદ નહિ
 લેકીન ખુદ કે તુરસે આદમ જુદા નહિ;

ગઝલ

યા મુસ્તશ તુમ્હી હો શાંતોમેં શાન વાલે
 સર મીનકા તેરે આગે સખ આન આન વાલે
 જખસે ફુલે ઝમીપર તુમ જલવા શરમાં માહખ
 મુમહો મએ વો અગલે નામો નીશાન વાલે
 તેરી સનામેં સખ હેંઅ ગુલ ખુટયાં જશર તક,
 તેઅ તુસ શતાસે લેકર મખ આસમાન વાલે,
 મેહશર કે દીન કહેંગે સખ આપસે નખીયું
 લીલાહ લખ હીલાદે શીરીં ઝખાંન વાલે
 ખુલવાયે મદીનેમેં યા શાહ જલદ દનકો,
 કુરખાન તુમપે સખ હેંઅ હીનદોસ્તાન વાલે,
 કખશાંનમેં કીસીકી નાજક હુવા હેય કાઝી,
 પેમંઅરોમેં તુમ હો સાહખ કુરાત વાલે,

શઅર,

દીલ હસીનોં કો ન દે આહને વાલા કોઇ,
 કયું કે ઝમાને મેં કીસીક નહી હોતા કોઇ;

ગઝલ—ગુલ.

ઝરાતો સોઅ અય માશીલ કે દમકા કયા દીકના હયે
 નીકલ યે જખ ગયા તંનસે તો સખ અપના ખીમાનાં હયે
 મુસાશીર તું હે આર દુન્યા સરા હે લુલ મત માશીલ
 સફર મુલકે અરમ આખીર તુઝે દર પેલ આનાં હય
 લગાતા હમ અખસ દોલત પે કયું તું દીલકો અખ નાહક
 ન આવે સાથ કુય તેરે મહાં સખ છોડ જનાં હય
 ન બાઇ બંધ ન કોઇ હય ન કોઇ આશનાં અપનાં
 ખખુખી ગૌર કર દેખો તો મતલબકા ઝમાંના હય
 લગા રેહ યાદમેં ઉસકી અમર અપની સફા ચાહે
 અખસ દુન્યાં કે ધંચો મેં હુવા ગુલ કયું તું દીવાને

શબ્દ

હયદો આલમ મેં મેહેનશાહી હકીકત મેં તેરી
જન વ ઇનશાંન મલાયક બી હય અતાઅતમેં તેરી

ગઝલ ખ્યાન

અલો આતી હંય નઝરેં ધુમસેં દરબાર કાતીલ હય
કીસીકા સર હયેલીપર કીસીકે હાથમેં દીલ હય
કીતાબી રૂએ કાતીલકા સખ્ક મુસ્કીલસેં મુસ્કીલ હય
યેહ વોહ મસહફ હયજલકી પહેલે બીસમીલાહ બીસમીલહમ
ન પાયા હય દુઆલમ મં કહીં આરામ કા પહલુ,
યહાં ગંરુડં વહાં મહશર ઇધર તુંમ હો ઉધ દીલ હય,
વોહ અપને હમદમેં સે પુછને હંય કતલે આશકોં,
અદા કહતી હય આસાં નાઝકી કહતી હય મુશકીલ હય.
ચડે અખર બડે ગેસુ તુલી નઝરેં તની મીઝ ગાં,
યેહ રૈજે ચકતદ્દ હય ઓરતને તનહા મેરા દીલ હય

શબ્દ

નીકલ જાએ દીલ તેરે કદમેં કે નીચે,
યેહી દીલકી હશરત યેહી આરઝુ હય;

ગઝલ અકબર—

કદમેં પે મુસ્તશકે મેરા મઝાર હોતા
વો ખાક પાક હોતી મેં ખાક સાર હોતા
કદમેં પે તેરે ગીરતા ગલીયોં મે તેરી શીરતા
ગાહ જન નીસાર હોતા કે ગાહ આશક બાર હોતા
મન્દા મેરે મુઝે તુંમ રોઝે પે અગર બુલાતે
કયું ઝાર ઝાર રોતા કયું બેકાર હોતા
મશ્કાર બખ્શ દેતા ગર તુંમ ઇશારેહ કરતે
મેરા જહાઝે અસ્યાં તુફાનસેં પાર હોતા
મન્દા મેરી ખબર ભો ગુમરાહ હો ચલા હું
કુચ અપની ઝીંદીકા નહિ એત્તાર હોતા
યે બલા હુવા કે તુંમને મુઝે બખ્શ વાયા વરના
મેરી બુરાઈઓંકા કયું કર શુમાક હોતા

શાએર

ચેન નહિ લેને દેતીડય મોહખત તેરી,
દરબદર મુનકો લીએ શીરાતી હય કિશ્ત તેરી;

ગઝલ

ના અતે અહેમદકે જહાંમેં જો હય કરનેવાલે
રોઝે મેહશ્વરશેં વોહ હરગીજ નહિ ડરનેવાલે
આસ્થોંકો નહિ હય ખોર કયામતકા ઝસ
કયું કે અહેમદ હે સદાયતકે બી કરને વાલે
બે સુખે જામમેં શીરદોશ ખૂરીમેં વો તમામ
ખરફ અહેમદમેં જો કે હેં મરનેવાલે
મજલીશે પાક મોહમદમેં જો આતે હય
પુલ શરાત પરસેં વો; આસન ગુમારનેવાલે

શાએર

મેરે ઝખમોં પે નીમક છીંચુકા બજાએપાની
તો બી ઠંડા ન હુવા ચાર કલેજા તેરા;

ગઝલ કબાલી.

આંખોં મેં નરતેરા દીલમેં સરસેસ
દરવાઝેસેં હે ધરતકે સારા બહુર તેરા
જીન્નતમેં બી હય ચરચા અય રસ્કે હુર તેરા
જહેરેહ હય અઘાહ અઘાહ અખ દુર દુર તેરા
તું મોહર તેરે આગે સખ કતરહાએ સખનમ
કિનકા કહાં હીકાના જખહોં ઝહુર તેરા
અય યસ્મ શોખ વોહ તો હર રંગમેં હોગા ઝાહેર
અખ બી તો જો ન દેખે તો હે કમુર તેરા
ખુરશીદ વ માહ સખમેં જલવેહ તેરે હે લેકીન
એસી કહાં હે આંખે દેખે જો નુર તેસ
નાદન હબીર નાહક ઉમેદવાર હે તું
દીલ લેકે ફેર દેગા અખવો જફર તેરા

શાએર

અખ દીલ તું કીસકી યાદમેં દીવાને ખન ગયા
કયુ શોચ રૂએ સમજેમેં પરવાને ખન ગયા

ગઝલ નાસીક

અઝલ સર પર ખડી હય ખ્વાબ ગફલતમે જમાના હે
 છપર ખટકે અવેઝ ઝાલીમ જનાઝેકા બનાના હય
 અઝારે આતસે પર બાદ કીસકા એક ખ્હાનાં હય
 કે મનઝુર ઉસકો અપને સબઝ ખલકા જુલાના હય
 નીકલતા હય જો હર ગુલ ઝર બકફ ગુલઝાર આલમસે
 ખુદા જાને જમીમે દફનયે કીસકા ખખનાં હય
 ન દે અય જોશ બદ મસ્તી બહોત તરગીબ ગુસ્તાકી
 ખીઝાલત યારસેં હોગી કબી તો હોશમે આના હય
 ધ્રશારેહ આમદ વ રફત નરશ કાહય યેહી હરદમ
 બદીમેં હમ જો આયા હય મુકરર ઉસકોં જાના હય
 રખાહય હાથ સીરકતકા કબ જાંસને મેરે સીનેપર
 હસે અબ આંતીસે રંગે હીનાં સેં દીલ જલાનાં હય

શબ્દો.

ફલકને તો ધતના હંશાયા નથા
 કે જસકે અથેજયું રવાને લખા

ગઝલ રન્દ

ન બોશે દેતે આંતા હય ન દીલ બહેલાના આતા હય
 તુજે તો અય ખુતે કાફર ફકેત તરસાના આતા હય
 સરાહી ખેઅ ખેઅ બરતી હય મેના મુશ્કરાતા હય
 હમારા યાર જસદમ જાનીમે મયાખાંને આતા હય
 જો તુય હંશને મેં હે મુસ્તાક હમ રોને મેં કામીલ હય
 તુમહેં ખીજલી ગીરાની હમકો મેહ બરસાના આતા હય
 ખીજાકર હામ ગેસુ રખ પે વો સખ્યાદ યું બોલા
 યે ફઘાં વો હય જસમેં મુરગ દીલ બેદાને આતા હય
 બત સસમકી જગે ધસ કાફરે બદ ખેયસકો અયરીન્દ
 અશ હોનાં ખીજડનાં મારનાં ધમકાનાં આતા હય

શબ્દો

અબતી દાએ ધરકસે રોતા હય કયા
 આગે આગે દેખીયે હોતા હય કયા

ગઝલ.

મેઢરાજકી સખ બન ઠન કે ચલા અહેમદ પ્યારા ખુબખનાં
 જીઅમલ પુકારા સલ્લે અલા રહેમાનકા ફુલારા ખુબ બનાં
 દોરોં પે ખરેથે હુરો મલક શીફત બસ્ત નજર બાં બાં ફલક
 કહે તે થે અપસમેં ખુશહો દીલદાર હમારા ખુબ બનાં
 થે જીતને નખી વ પેગમખર આદમસેં ઇસાતક લેકર
 જીસ ઇસને નજરકી ઊસકી તરફ ઊસ ઊસને પુકારા ખુબખનાં
 થે ઊસકી જલુમે રૂબ અમીન અગર ખલીલ મલાયક પેસ્વ પીસ
 કીસ શાંનહે ધોહયા અરશખરીં વો શાહે ખુદારા ખુબ બના
 ખવસીનઝે જખ વો આગેખરહાં ઐરેકુદલ દરે અદનાકા ખુલા
 પરદેકો ઉઠાકર હકને કહા મહેખુબ હમારા ખુબ બનાં
 મલ્લાસેં બનાથા વો બદે બંદેસેં બના દવો મવલા
 એક બાર બનાંથા વો હામદ મહેખુબ ફુવારા ખુબ બનાં
 વહા સખકો હુમથી જો બાતે યહાં દીનકો સુની વો સખબતે
 ચાલકવે જખાંસેં કુચ ન કહા મજખુબ પુકારા ખુબ બનાં
 વહાં શોરા લસ્ત વ બલાકા થા યહાં દરોં લસ્ત મવલાકાથા
 કસનતમેં અયાં કી રમઝ નહાં બહેદતકા અસારા ખુબ બના
 તારેસેં બનાં ખુરશીદ વલે ખુરશીદસેં તારા ખુબ બનાં
 અહેમદકો અહમસેં જખકે મીલા તોતીદકી ખલઅત હસ્બદલા
 મપેરાજકી સખ બન ઠનકે ચલા અહેમદ પ્યારા ખુબ બનાં
 શાંન અલ્લાહકા લેદ ખુલા કુદરતકા સન્વાર ખુબ બનાં
 થે એકહી ખુલખુલ ઊસ ગુલકા મકસુદ વોહી જુઝ ફલક
 ગુલખર અલમમેં અય શાખી વોં રશક હજારા ખુબ બનાં

શએર.

કહુ કયા હાલે હીલ અપનાં કે જો સદમે ગુઝરના હય
 જખાંપે લાકે રહે જાતીહું કહેનાં હાલ મુરહીલ હય

ગઝલ-હુંસેન.

એક ફકત મેહી નહિ ચાહને વાલા તેરા
 જીસને પયદા કીયા વો બી તો હય સખદા તેરા
 હલક ખન મેરે છુરી ફેરકે કાતીલને કહા

આજ દેખીએ તરપનેકા તમાસા તેરા
 ઝાઝોપર મેરે નીમક છીંચુકા બજાએ પાની
 અબ તો ઠંઠાં હુવા કાતીલ યેં કલેજ તેરા
 ઉમર બર સીજદેસેં સુરકો ન કિઠાઝિંગા કબી
 હાથ લગ જાએ અગર નકશ કહે પા તેરા .
 યે હય ઉમ્મેદ સખ વ રોઝ દીસે હુશેનકી
 નજઅકે વખત ઝમાં પર રહેં કલમે તેરા

શબ્દ.

હમસેં બીમડી હી રહી હાય તબીએત તેરી
 કીસમતે આફકે એ દીલહય યે આદત તેરી

તરજે નાટક,

સલ્લે અલા રસુલુલાહ કે અરસે બરી કે જાને વાસે
 પાર બગુનાહ મેં હું લાચાર મોરી જૈયાં પડી મંજવાર
 મોરે મોર કે ધેવન હારનયયાં પાર લગાને વાસે,

સલ્લે અલા રસુલુલાહ

તેરે ઇશકમેં મવલા યા શાહે અરબ પડી મુશ્કીલ
 અબ ચલતે ચલતે-મનઝીલ-મેરે પાઉં મેં પડગએ છાહે

સલ્લે અલા રસુલુલાહ

હો દોનો જહાં કે શાહ હો મુલકે અરબ કે માહ-
 રોઝે માહશરમેં હો તુમહારી ઉમ્મત કો બચાને વાસે

સલ્લે અલા રસુલુલાહ

હય બડી તુમહારી શાંન-જીયરીલ અલા મહરમાન
 ઇસ ઇઝઝકે કુરમાન વો મેરાજકે જાનેવાસે

સલ્લે અલા રસુલુલાહ

શબ્દ

બુલબુલકી જીંદગી ગુલ વ ગુલઝાર દેખનાં
 ઝોર મેરા કામ હય તેરા દીવાર દેખનાં

હુમરી લેરવી

મંચ તો અપને ખ્યાનકી જોગન બની

જોગન બની યૌગન બની રે

છુટા પસીના નુર કારે ખોયા ચમખેલી કુલ
સખ સખયન મીલ સેહરા ગુંથા પહને નખી રસુલ
મંચ જોગન બની—અપને ખવાજ કી જોગન બની
ફલા અંદર સજ રહા હય આહેર ખડી હય બરાત
ચારોં પાયે ઉઠ ચલે તો કાઠ ન આયા સાથ

મંચ તો જોગન બની—

સોના લેને પીયુ ગયે સુના કર ગયે દેસ
સોના મીલા ન પીયુ મીલે રૂપા હોગયે કેસ
મંચ તો જોગન બની—

કાગા નેન નીકાશ હું પીયા પાસ લે જોય
પહલે દરસ દીખાય કે પીઝે પીજીયો ખાય

મંચ તો જોગન બની—

નદી કીનારે ધુવાં ઉડત હય મંચ જાનું કુચ હોય
જીસકે કારન મંચ જલી વહી ન જલતા હોય
મંચતો જોગન બની અપને ખવાજકી મંચતો જોગન બની

શએર,

કાસદ લાવે ખબર ચારકે આજનેકી,
જાન જાતી હય ચાલી લીજરમેં દીવાનેકી

ગઝલ

સીતમસે આઝ આલીમ કીયામત હોને વાલી
અ પેશે દાવરે માહશર અદાલત હોનેવાલી હય
નઝર આઝો સંબલ ખેંઠા કીયાયત હોને વાલી હય
કીસીકે હુસ્ને રોઝ અફઝોંકી શોહરત હોને વાલી હય
હમારે ઇશક કી દુન્યા મેં શોહરત હોને વાલી હય
કીસી માશુક કમસીન સે સરારત હોને વાલી હય
ન હુકરાકર ચલો દરદર કદમ પર અયસી શોખીસેં
તુમહારી ચાલ સે ઝરપા કીયામત હોને વાલી હય
કીસી કે હુસન પે જીનકી તખીયત આતી જાતી હય
હસીનેં કો ખબર કરદો અદાલત હોને વાલી હય

શએર

દીખાતા રંગ હય ક્યાક્યા મુકદરકા બદલખનાં,
કબી ખુને જીમર પીના કબી લગતે જીમર પીનાં,

ગઝલ:

નીગાહે ચાર બદમસ્તીગેંબી હુશીયાર કયસી હય
 મેસ દીલ છીન લેનેકે લીચે તખયાર કયસી હય
 અદાસેં ફેરકર ખન્નર ગણેપર યું લગે કહેને
 શહીદેં નાઝ બતલાઓ કે ઇસમેં ધાર કયસી હય
 જીમરમેં છાગઘ પહેલુમેં ધુસકે દીલમેં ગંતર પી
 ગઝલગી છલખલી ચંનચલ નીગાહ ચાર કયસી હય
 અબી નીકલા હય હમ ઠેરો કીસીસેં મીલતો લેને દો
 અબીસેં લેકે ચલનેકી ચે મારા માર ચકસી હય
 હમીકો ઝુખ્હે કરતે હંય હમીસેં પુછતે હંય યું
 ઝરા સાહેબ બના દેના મેરી તલવાર કયસી હય

શાયર

આદમ આપાદ કો જાતે હય બશર ખાલી હાથ,
 મુજકો હય નાલકે લે જાઉંગો હશરત તેરી;

ગઝલ

સશર હય ફરવા ખવાબ કય તક બહોત ચરી મંઝલ અરમ હય
 નશીમ જગો કમરકો બાંધો ઉઠાઓ ખીસ્તરકે રાત કમ હય
 નશીમ ગરલતકી ચલ રહી હય ઉમંગ રહીહય કઝાકી નીન્દે
 કુચ એસાસોતે હય સોનેવાલે કે જાગના હશરતકે કસમ હય
 જવાની હુશન વ ચાહ વ દુલ્લ ચે ચંદન્દાસકે હંય ઝગડે
 અબલ હય અસ્તાદેહ દસ્તખસ્ત નબ્વદ રકસત હય એકદમ હય
 જો ચારદીન હય સુખ વરાહેત બાદ ઉસકે ગમ વ અલમ હય
 નશીમ જગો કમરકો બાંધો ઉઠાઓ ખીસ્ત કે રાત કમ હય
 મઆલ કારે જહાંને ફાની કબી નહિ એક કાયદે પર
 જો ચારદીમ હયવો વજુર રાહેતતો બાદ ઉસકે ગમ વ અલમ હય
 નશીમ જગો કમરકો બાંધો ઉઠાઓ ખીસ્તરકે રાત કમ હય

શાયર

પ્રુદાને દીહય કુચ અજબ લઝઝત ઇસ લાલ પાનોં મેં
 કે લુલ્હ એસા નહિ હરગીજ ખ્યાવ જવદાનીમેં

કબ્વાલી.

કુલા ફલા કહાંતક દીલકા ચમન રહેમા
 જો સાદ હોગા ખખતતો રંન્જે મહન રહેમા
 દોબલત નહિ રહેગી શાહી નહી રહેગી

મરનેકે સાથ અપને દો :ગજ કહન રહેગા
તકથે ન દરસ માતમલ કુંચબી ન હોગા વડાં પર
મીટડી કે ફરસપર ચે નાઝુક બદન રહેગા
અહેલે વકાર અક્સર મીટડી હી મેં મીલીગે
પા બંદો ચે હોગા ફીકરે વતન રહેગા

શબ્દોર

ચે દિલકુત હી પુરીહય હાય કયા કયા રંગ દીખાતી હય
મોહબત બાદશાહેકિબી યું દર દર ફીરાતી હય

ગઝલ મુસ્તર

રૂપસેં નકાબ અપને અમતો ઉઠાદે ખવાન્ન
બહેરે રસુલ અકરબ ચહેરા દીખાદે ખવાન્ન
અય દસ્તગીર બેકસ કયું દેર કર રહા હય
બીગડી જો બાત હય વો જલદી બતાદે ખવાન્ન
સરપર હય બોજ ભારી દીલકો હય બેકરારી
ઇમ દાદ :કરહમારી ગમમે મીટાદે ખવાન્ન
સખ ટાલદે મુશીબત અય સાહેબે કરામત
શોતી હય મેરી કીસમત ઉમ્મકો જમાદે ખવાન્ન
દરસેં ન તેરે ખાલી કોઇ ગયા સવાલી
મેંબી જો માંગતાહું મુજકો દીલાદે ખવાન્ન
બહેરે રસુલે અકરમ દરગાએ ગમસે ઇસદમ
ઉસ પાર મેરી ફીરતી અમતો લગાદે ખવાન્ન
હાંમી નહોતું મુસ્તર સખ કાર હોંગે બહેતર
લીલાહ ઇતનાં કલમેં અબતું સુના ખવાન્નદે

શબ્દોર

આયેહય દુન્યામેં હમ કબ અયસવ પુશી કે વાસ્તે,
હાં હુવે પ્યક્કા ગમેં હીજરે નખીકે વાસ્તે

ગઝલ

અજમેર જોનેવાલે સખ લોક જા રહેહંય
કીન્નમતકે ડુટે એક હમ આંસુ બહા રહે હંય
યા રખ કોઇ ખમર ચે આકર સુતીએ મુજકો
અજમેર વાલે ખવાન્ન તુજકો ખુલા રહે હંય
મુસ્તાક દીદ દેખું વો ચહેરે એ મુન્નવર

ક્યસેં નકાળ અપને ખવાળ ઉઠા રહે હંય
 પહેલુ મોહખત વ રંદો સીતાળ પીલા રહે હંય
 જો માંગના હો માંગો ઉમેદવારે દુન્યા
 સળકી મુરદો હકસેં ખવાળ દીલા રહે હંય
 ક્યુંકર ન ખાત મેરી બંન આજેબય અઝીઝો
 ખીગડે હચોંદી ટીસમત ખવાળ બની રહે હંય
 સાની ચે રહેમ કીજીયે લીલાહ અખતો ખવાળ
 મુદતસેં આપ ઇસકો દર દર ફીરા રહેહંય

શબ્દ

લાખો લગ્નરોં સેંકરો મરતે હંય આજ કાલ
 હમ એસે સખ જાનહંય હમારી કળ નહી

ગઝલ સગસ

ફનાકી નગરીમેં હમને હરમું ચે ખાકી પુતલા હીન્નમ દેખા
 સદર મીલા ઝોર સળકો બેદમ પડા વેહે લાજજવાળ દેખા
 ગરીક ગફલતોમેં હોકે હમને ઉમર ગુમાઇ હે બે મુંનાફેહ
 જો ચેંકે ગફલતસેં હમને હસ્તીકા હોગોયા માનંદ ખવાળદેખા
 ફંસીજો હંય દરકકે કરજમે ઉન્હોકા હોગા ચે હાલ અઝહર
 વો નુરખાને બસાએ વેયરાં ગીરદ સહેરા ઉડાતે ફીરતે
 ચે ઇત્રક બાંદા હમને હરસુ તો હંયગા ખાતે ખરાબદેખા
 ખુદી મીટાકે વો હો કે બે ખુદ પુકારા મન સુરને અન્વહક
 ખુમારે ઇશક ખુદાકા હિસકો હંય હમને મસ્ત શરાબ દેખા
 જો જીનકે દીંદારકેયે મુસ્તાક ઉસી પરચોંક, હમને જવ વેહ દેખા
 કબુલ ખરલી હંય દીલકે પદેસેં શમ્મ ખાફીને ખાક સારી
 ફલકકે ઉપર હમેશાં હંયેગા જવાલમેં આફતાબ દેખા

ગઝલ

ખુદા રાજે અનલહક કો વહી ખોલ રહ્યા હંય
 મંસુર કે પરદે મે ખુદા ખોલ રહ્યા હંય
 પદ પદ કે જીસે ખુદા, મે જાતે હંય મુસલમાં.
 કલમાં તેરે ફીરદોસુ કે દરે ખોલ રહ્યાહંય.
 દન્દાન શલિહ આપકા એક જોહરે ચકતા
 ઉન્મત કે ગુનાહ શાતીયો મેં તોલ રહ્યા હંય
 જીન્નત કે મકાનો મે રહેગી તેરી ઉમ્મત.

ખુશ હો કર મહોમ્મદ સે ખુલા ખોલ રહા હય.
કળ બંધ હે અહમદ કાબી કયા નામ હય શીરી
યહ મીમતો મીસરી કી ડલી ઘોલ રહા હય.
જળ ફુસ્કા સવદાઈ હુઆ બાજેર અજલ સે
યુસુફ કી બી કીમત સે વોલ અન્મોલ રહા હય

ગઝલ

યહી હસરત યહી પ્યારે સંવર્યા આરઘુદા દરમ.
ગસા જાઓ મોરી સુની નંગર્યા આરઘુ દરમ
ખડા હું કળસે અયસાકી તેરે મય ખાનેકા સદકા
મુઝે બો બરકે મિલ જાય ગમર્યા આરઘુ દારમ
જમાના સારા ફિરજાએ નહીગમ ઇનકા અય પ્યારે
ફિરે મુઝ સે ના મોહ તેરા નજર્યા આરઘુ દારમ
સરે મહશર ગુન્હેગારોં મે જીસદમ મંય ખડા હંગા
કરમકી તુમ ઉડહા દેના ચદર્યા આરઘુ દારમ
સનાએ હજરતે ખયરલ ખશમે કાયક ખુશગો
ગુજર જાય વહે દોરોજા ઉમર્યા આરઘુ દારમ

ગઝલ

દૌરમે સાગર રહે ગરદીશ મે પયમીના રહે.
મયકશોં કે સરપે યારખ પીરે મયખાના રહે.
જિસમેં પડજાવે નજર તેરી વોહ દીવાના રહે
ખ્લાં નિગાહે ચાર તરજે બેહીજખાના રહે.
કયા ઈંસી કો કહેને હય રસ્મે વફાદારી સતમ
દુશમની હમશે રહે ગયરોં સે યારના રહે.
ફિર ના પુછેગે મુઝે કશમે મુનકીર નહીર
મરતે દમ યારખ પ્યાલે રૂએ જાનાના રહે.
અયસે સાકી કે મય સદકે જો પીલાએ બરકે જામ
સા દીયા હરદમ સલામત તેરાં મયખાના રહે,

ચુરખની બહાર

સવાલ-એહમદ નગરસેં હું આયા સોધી સોધી ચુરખ લાયા
જીસને થોડીસીબી ખાયા ઉસને મઝેસ બહોતસા પાયા
જવાબ-તેરી ચુરખ જીસને ખાયા ઉસકો ખાક મઝે ન આયા

દીલમેં બીચારા પરનાયા ચુરણ સડી હુમ કયું લાયા
 સવાલ-ચુરણ મરદ ને કોઇ ખાવે ઉસકો પુરી નાકાત આવે
 હરએક તરહેંકી લઝઝત પાવ કુવતમેં રસ્તમ બન જાવે
 જવાબ-તેરી ચુરણ ને કોઇ ખાવે તાતક અમલી બીચટ જાવે
 હરે કસબેરીકા આવે ઉસકો મોત ઝલક દીખાવે
 સવાલ-હું મેં દખનકા બેપારી મેને છાનો દુન્યાં સારી
 તેરી આદત હય નકારી તેરે નામપે ગેડી મારી
 જવાબ-ચલમે જાનેદે અચારી દેખી હમને સમ મકરારી
 હોગા આઝારી બાઝારી આયા બનકે બરાં બેપારી
 સવાલ-મોતો કાલા કર કંગાલ જાકર મછલીકા પુત બન
 તેરા હોગા વતન બંગાલ તુજકો હય જંગલ
 જવાબ-તું હય કોઇ બરા ચંડાલ તેરે મુલકમેં આયા કાલ
 બાગા વહાંસેં તું બદ લાલ બનગ કબીકા દલાલ
 સવાલ-મેરી હેમી આલા શાંન તું હેં જાહેલ વ નાદાંન
 ગુરસે આવેગા જીસ આંન તેરા મુરેર હુંમા કાન
 જવાબ-સખમેં કમર તેરી શાંને મત કર ટરટર બેઇમાન
 કાટુંગા મે તેરે દો કાન મુઝકું ગુરતું અપના માન

ચુરન

મીરચી બની મેરી બય આલા-જીસમેં સબી મસાલા ડાલા
 મીરચી લેતે જાવો લાલ-અબતો જાતા હય મીરચી વાલા
 મોલી અબ બની હય તર લીંબુ ડાલા હય દો ધર
 મેરા મારકીટમેં ધર દુશ્મન ઝેર ખાકર મર
 સવાલ-ચુરણ કયા બોલે રંગીલા
 મારકીટ કર બનાઉં લીલા પીલા
 મેરા કોઇ ગુર ન ચેલા મેતો ચુરણ બોલું અકેલા
 જવાબ-તુંજકો નલિ હય ચુરણ ચાદ
 મુદતમેં સામના કયું કરતા હય ઉરનાકોકે સાથ
 પીછે કરદુ તેરે હાથ બેનહું તુરંગમેં સીપાઇકે સાથ
 સવાલ-જો કોઇ મૈરી મીરચી ખાવે
 વો તો બગીચેં બેઠ જાવે
 આગે પીછે ન દેખે બાલે-મોડા મસ્તીમેં દોડાવે

જવાબ-તીરથી જો કોઇ તેસી આવે
 ઉસકા લાલ બદન પર જવે
 ઉસકે સાથસે કોઇ ન આવે
 દુશ્મન દેખકર ચકરાવે

ચુરણ

દંધર ઉધરસે બગી વાલા આયા
 ઉસને લાલ બની સીલગાયા
 મીરચી લેતે જાએ! લાલા
 અમતો જાતા હય મીરચી, વાલા
 મેરી ઉસીસે આરી હય
 જીતકી ખલકતે સારી હય
 અરે મંચ કાન ખીયારી હય
 ગરીબી ખુદાકો ખ્યારી હય

ચુરણ

મારચી બની મેરી હય ઠોંસ
 ખુદા ખાય સંભાલે હોસ
 જળ ભાષ ચઢી ખુદેકા જોલ
 ખુદા ભાષે નવ નવ કોસ

તમામ શુદ્ધ.

આ સિવાય ગજલો હુમરીચો હોરીચો વા ખ્યાલ કીરનાઓ,
 વારનાઓ નાટકો વિગેરે ઘણી જાતની ચોપડીઓ: અમારે ત્યાંથી મ.
 જશે દેશાવરવાળાઓ પછસા પહેલા મોઢલવાથી નાલ મોઢલવામાં
 આવશે ને નાટપેટ કાગળ લેવામાં આવશે નહિ અને રો. પી, ધ
 માલ મોઢલવામાં આવશે તથા જથાળંચ મંગાવનારે રીખલા
 કરત લખવું.

મળવાનું ઠેકાણું—શા પ્રેમચંદ હઠીસ ગ.
 બહારકોટ, તાંબાકાંટે ઠા. ફેજરના માલા—નીચે મુજબ

